

ACTIEPLAN

**SINT-MICHIELSGESTEL 2030:
IEDEREEN IS WAARDEVOL EN KAN VOLWAARDIG
MEEDOEN**

HOE DOE JIJ MEE?

HOE ZORG JE DAT JE MEE KUNT (BLIJVEN) DOEN?

HOE ZORG JE DAT IEDEREEN MEE KAN DOEN?

COLOFON

Uitgave, het collectief van Sint-Michielsgestel, november 2017

Tekst, tekeningen, foto's, grafische vormgeving en productie

Gemma van der Ploeg en Rolf Resink, KaapZ

De ideeën, ambities en acties beschreven in dit actieplan zijn het resultaat van een meerdaags werkatelier op 5, 6 en 11 oktober 2017. Hieraan namen deel: inwoners, maatschappelijke initiatieven, ondernemers, verenigingen en stichtingen, maatschappelijke organisaties, de politiek en de gemeente. Het toekomstperspectief dat zij in dit actieplan schetsten, vraagt de inzet van iedereen. Dus deel en verspreid het actieplan zoveel mogelijk.

Waar verkrijgbaar?

Het actieplan is te downloaden op: www.volwaardigmeedoen.nl

Maar ook te verkrijgen bij de gemeente Sint-Michielsgestel, de dorpsstafels, het wijkplein en andere ontmoetingsplaatsen in de gemeente Sint-Michielsgestel.

Volg ons en doe mee!

Volg de vooruitgang van alle acties en andere initiatieven op www.volwaardigmeedoen.nl.

Daar kun je ook je eigen initiatief melden of je bij bestaande initiatieven aansluiten.

Volg ons en meld je met al je vragen, ideeën, eigen initiatieven en acties.

ACTIEPLAN

SINT-MICHELSGESTEL 2030 IEDEREEN IS WAARDEVOL EN KAN VOLWAARDIG MEEDOEN

Het maakt niet uit of de dingen die je doet groot lijken of van grote omvang zijn.
Jouw bijdrage is de intentie waarmee je je dingen doet.
Misschien denk je, ik ben maar zo klein dus ik kom niet in actie.
Maar jij bent net zo nodig en net zo waardevol als al die als belangrijke geziene mensen.

Jij bent net zo nodig als iedereen. Je bent geen druppel op een gloeiende plaat.

Je bent nodig met alles wat je hebt gekregen aan talenten en vaardigheden.

Je hebt precies die moed meegekregen die je nodig hebt om te doen wat je hebt te doen.

Jij bent geen druppel op een gloeiende plaat. Je bent nodig.
Er is geen verschil tussen groot of klein. Dat lijkt alleen maar zo.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	7
INLEIDING	11
IEDEREEN IS WAARDEVOL EN KAN VOLWAARDIG MEEDOEN	17
HISTORISCHE ONTWIKKELING IN VOGELVLUCHT	23
ONTWIKKELINGEN OM REKENING MEE TE HOUDEN	29
SINT-MICHIELSGESTEL 2030: IEDEREEN IS WAARDEVOL EN KAN VOLWAARDIG MEEDOEN	33
HET UITVOERINGSPROGRAMMA	41
IEDEREEN VOLWAARDIG MEE LATEN DOEN	47
NIEUWE ONTMOETINGSMOGELIJKHEDEN	51
INZET VAN ERVARINGSDESKUNDIGEN	55
ANDERS ORGANISEREN	59
EEN MIX AAN (WOON)RUIMTE	63
EEN TOEGANKELIJKE OPENBARE RUIMTE	67
METEN IS WETEN	71
HOE HOUDEN WE HET VLEGWIEL OP GANG?	73
ACTIES - IN HET KORT	77

VOORWOORD

SINT-MICHIELSGESTEL 2030:
IEDEREEN IS WAARDEVOL EN KAN VOLWAARDIG MEEDOEN

HOE DOE JIJ MEE?
HOE ZORG JE DAT JE MEE KUNT (BLIJVEN) DOEN?
HOE ZORG JE DAT IEDEREEN MEE KAN DOEN?

Zorgen dat iedereen zich waardevol voelt en volwaardig mee kan doen. Dat is de opgave waar wij met elkaar in onze gemeente Sint-Michielsgestel voor staan. Wij geloven dat wij dit ideaal een stap dichterbij kunnen brengen als wij onze krachten bundelen. Tal van prachtige initiatieven in onze gemeenschap geven hier al invulling aan. Ook zien wij veel energie bij mensen en organisaties om zich hiervoor in te zetten.

Wij zijn ervan overtuigd, dat als we met elkaar de handen ineenslaan wij gezamenlijk meer bereiken dan wanneer iedereen dit op eigen kracht doet. In de ontmoeting leren we elkaar kennen, leren we hoe je op verschillende manieren naar elkaar of naar iets kunt kijken, en hoe we elkaar onderling kunnen versterken in wat we doen. Het draagt bij aan verschuiving van beelden, aan nieuwe perspectieven, en aan nieuwe ideeën en initiatieven om het anders te doen.

Vanuit deze gedachte hebben wij het initiatief genomen een werkatelier te organiseren met een grote groep mensen die in onze dorpen, wijken en kernen actief zijn. Als inwoner, sociaal ondernemer, vrijwilliger, maatschappelijk initiatiefnemer, medewerker, bestuurder of politicus. Op 5, 6 en 11 oktober 2017 zijn wij bij elkaar gekomen en hebben met 70 betrokkenen gewerkt aan het actieplan *Sint-Michielsgestel 2030: iedereen is waardevol en doet volwaardig mee*. Een actieplan waar alle aanwezigen achter staan en actief mee aan de slag gaan. Samen met iedereen die mee wil doen.

In het werkatelier hebben wij een brede betrokkenheid gevoeld en een grote overlap in ideeën en ambities gezien. Hierop kunnen wij met elkaar voortbouwen. Als partners in een spannende tijd die vraagt om samen werken. Met mensen zoals jij, die over mooie talenten en vaardigheden beschikken en mogelijkheden zien om anderen in onze gemeente wat gelukkiger te maken. Omdat iedereen ertoe doet. Sluit je aan, deel je behoeftes en ambities en verbind je met anderen die je nodig hebt om deze te verwezenlijken. Wij staan voor je klaar om je daarbij te helpen.

Met veel plezier en inzet hebben wij het werkatelier georganiseerd. Wij blijven ons ervoor inzetten om de positieve energie en de nieuwe netwerken die zijn ontstaan, te benutten en vast te houden. Wij nodigen je van harte uit om mee te (blijven) doen!

DE INITIATIEFGROEP IEDEREEN DOET VOLWAARDIG MEE

Chantal Beurskens	inwoner, ervaringsdeskundige, Dorpstafel
Ger Jan Bömer	inwoner, ervaringsdeskundige, Dorpstafel
Thieu Dollevoet	gezamenlijke KBO's
Alexander van den Dungen	wethouder Sociaal domein (voorzitter)
Wim Geukemeijer	inwoner, de dorpshuizen
Vincent Gil-Toresano	Bint welzijn
Manja Kasander	projectleider gemeente Sint-Michielsgestel
Theo Keijzers	WSD-groep
Mario de Keijzer	zorggroep Elde
Gerard Schönfeld	maatschappelijke ontwikkeling, gemeente Sint-Michielsgestel

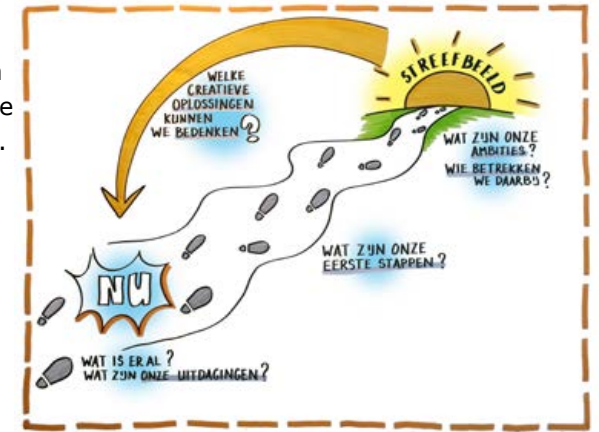

INLEIDING

Op 5, 6 en 11 oktober 2017 zijn wij met meer dan 70 mensen bij elkaar geweest om gezamenlijk te werken aan het actieplan Sint-Michielsgestel 2030: iedereen is waardevol en doet volwaardig mee. Onder ons waren inwoners die actief zijn in een van de vele maatschappelijke initiatieven die onze dorpen, kernen en wijken rijk zijn, ervaringsdeskundigen, sociaal ondernemers, medewerkers bij zorg- en welzijnsorganisaties, wooncorporaties en de gemeente, leden van de Adviesraad sociaal domein, bestuurders en raadsleden.

Het resultaat van dit intensieve en inspirerende proces heeft u in handen: het actieplan Sint-Michielsgestel 2030: iedereen is waardevol en doet volwaardig mee.

Dit actieplan bestaat uit meerdere delen. Eerst gaan we in op de aanleiding en de betekenis van het actieplan. Vervolgens schetsen wij de context door in te gaan op belangrijke ontwikkelingen in het sociaal domein die van betekenis voor de toekomst zijn. Daarna volgt het streefbeeld 2030, waarin we de gemeente

Sint-Michielsgestel beschrijven alsof het 2030 is. We geven op een beeldende wijze weer wat er dan zichtbaar, voelbaar en merkbaar anders is in de sociale omgeving en in de ondersteunende infrastructuur. Daarna volgt het uitvoeringsprogramma. Hierin zijn de concrete opgaven uitgewerkt waar we mee aan de slag moeten, willen we het wenkend toekomstperspectief voor 2030 verwezenlijken:

- Iedereen volwaardig mee laten doen
- Nieuwe ontmoetingsplaatsen
- Inzet van ervaringsdeskundigen
- Anders organiseren
- Een mix aan (woon)ruimte
- Een toegankelijke openbare ruimte
- Meten is weten

Per opgave schetsen we waarom deze belangrijk is en wat er zoal al gebeurt. Daarna beschrijven we wat er verder nodig is en hoe we daar concreet invulling aan gaan geven. Bij elke opgave staat wie erbij betrokken zijn.

Met deze gezamenlijke ontwikkeling van het actieplan, hebben wij nieuwe energie en meer verbondenheid gebracht in onze ambitie om iedereen de kans te geven volwaardig mee te doen. Hoe we deze energie en verbondenheid willen vasthouden, vind je in het laatste deel van dit actieplan onder de kop 'Hoe houden we het vliegwiel op gang'.

Voor de meeste opgaven zijn inmiddels werkgroepen actief. De trekkers vind je op www.volwaardigmeedoen.nl. Daar kun je ook alle activiteiten en vragen van de werkgroepen volgen en bestaat de mogelijkheid je aan te sluiten.

WELKOM **namens** DE INITIATIEFGROEP

OOG HEBBEN VOOR **elkaar**

WE ZETTEN EEN BEWEGING IN **gang**

ALEXANDER HET IS EEN **complex** MAATSCHAPPELIJK **raaigstuk** ALLEEN GEZAMENLIJK OP TE LOSSEN

TIJDLIJN 1957 COLFBEWEGINGEN 2017

PERSOONLIJK DE WERELD LOKAAL

VAN SAMEN NAAR IK NAAR SAMEN

5 OKT 6 OKT ELKE dag KAN JE **leven** VERANDEREN

BEHEFTES **herhalen** ZICH

WERKATELIER VOLWAARDIG MEEDOEN 5, 6 EN 11 OKTOBER

WELHOUDE VAN GELOK

NIET IN **reals** DENKEN MAAR IN **KADERS** **gemeente** ALS ADVISEUR EN FACILITATOR

ONTMOETINGSPLAATSEN **fysiek** **digitaal** **Blijf** KOFFIE-DRINKEN

HELP MIJ HET ZELF TE DOEN

TECHNOLOGIE **helpt** OMARM HET!

Maatwerk

geen DOELGROEPEN MAAR ZIJN WIE JE **OBENT**

NIEUWKOMERS: **angst** VOOR HET ONBEKENDE IS WEG

SAMENKOMEN MET BEHOUD VAN **eigen** CULTUUR

IN HET DORPSHUIS

TALENTEN ontdekken 2030

ONTMOETINGS-PLEKKEN

TALENTEN ONTDEKKEN

EIGEN REGIE

GEMENGD WONINGEN VERBOUWEN

ERVARINGSDESKUNDIGHEID (PARTICIPATIE)

JEUGD BETREKKEN

ONTREGELLEN ONTSCHOTTEN

INTEGRATIE

GROEPEN BUITEN BEELD

VERWORVENHEDEN TEN **goede** LATEN KOMEN AAN DE **maatschappij**

(CLUB-) SANDWICH **generatie** + DRUKKE OPPASOMAS + MOEDERS VAN EEUWIG DURENDE BIJSTAND

MEER **mensen** ERBY BETREKKEN (ZICHT BAAR MEEDEN)

WORDT **uigenaar** VAN JE PROBLEEM WE PRATEN AL VOLDOENDE OVER PLANNEN

ZELFREDZAAMHEID MET **verstand**

DIGITALISERING

GOEDE **dinngen** ZIJN ONDERWEG EN GEBEUREN DOOK AL

GEEF ME EEN BUDDY OF EEN **VERWILLIGER**

HEB JE GEVERS EN ONTVANGERS

ER IS ZO **vrij**

IN **sambhang** BEKUKEN EN OPAPAKKEN

OP ZOEK NAAR DE **COMMON GROUND**

VERSCHILLEN MOGEN ER ZIJN

You may say I'm a dreamer
But I'm not the only one
I hope someday you'll join us
And the world will live as one
Uit: Imagine van John Lennon

IEDEREEN IS WAARDEVOL EN KAN VOLWAARDIG MEEDOEN

Iedereen is waardevol en kan van betekenis zijn. Meedoen in de samenleving, je eigen bijdrage kunnen leveren, is voor iedereen de basis van een zinvol leven. Om dit mogelijk te maken, is het belangrijk de onderlinge verbinding, het gemeenschapsgevoel in onze dorpen en wijken te versterken. Zodat er gemeenschappen ontstaan waarin wij oog hebben voor elkaar, waarin we elkaar willen helpen en waarin iedereen de gelegenheid heeft om initiatieven te nemen of mee te doen aan uiteenlopende activiteiten. Hoe meer verbondenheid, hoe leefbaarder onze buurten, dorpen en wijken zijn. Daarnaast is het belangrijk dat de openbare ruimte voor iedereen veilig, uitnodigend en toegankelijk is en dat we over passende (woon)ruimte kunnen beschikken.

EEN GEZAMENLIJK INITIATIEF

In onze dorpen en wijken gebeurt op dit gebied al veel. Mooie initiatieven met grote bijval, die om verbreding, verdieping en verbinding vragen. Daarom hebben wij als gemeente Sint-Michielsgestel met een aantal van onze partners de handen ineengeslagen en het initiatief genomen alle betrokken partijen in een werkatelier bij elkaar te brengen: inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, diverse onderdelen van de ambtelijke organisatie, het bestuur en de politiek. Met als doel als gelijkwaardige partners te bespreken wat er verder nodig is dan we nu al doen en onze onderlinge relaties te versterken.

Gebruik maken van bestaande mogelijkheden. Elkaar actief opzoeken. Activiteiten op elkaar afstemmen. Samen werken aan concrete acties en projecten. Nieuwe initiatieven ontwikkelen. Dat is waar het om gaat.

HET ACTIEPLAN: GEEN BLAUWDRIJK, MAAR OOK NIET VRIJBLIJVEND

Het actieplan Sint-Michielsgestel 2030: iedereen is waardevol en doet volwaardig mee is het eerste product van de versterking van onze onderlinge relaties. Het is een beeldende beschrijving van onze ambities die tijdens het werkatelier zichtbaar werden. Het geeft het toekomstperspectief aan waar we met elkaar naar toe willen werken. Veel daarvan is al in aanzet aanwezig of in ontwikkeling. Tegelijkertijd zijn er nog allerlei dilemma's en onzekerheden hoe

het er precies uit gaat zien. De komende jaren ontstaan tijdens de invulling en uitwerking daarvan vast nieuwe inzichten. Nieuwe kansen, onverwachte tegenslagen, creatieve oplossingen en onze inzet en discipline om te volharden, bepalen uiteindelijk wat we wel en wat we niet met elkaar weten te realiseren. Tegelijkertijd is het actieplan voor ons natuurlijk wel richting gevend en kader stellend.

Door de wijze waarop het actieplan tot stand is gekomen, namelijk in een gezamenlijk proces waar iedereen actief zijn bijdrage had en het resultaat mee heeft bepaald, voelen alle deelnemers zich er eigenaar van. Iedereen gebruikt het actieplan dan ook als basis en inspiratiebron voor verdere actie.

SAMENWERKING BLIJFT NODIG

Diverse acties kunnen we als initiatiefnemer zelf ter hand nemen en uitvoeren. Voor andere activiteiten is echter onderlinge afstemming en samenwerking nodig. Gelukkig voelt de gemeente Sint-Michielsgestel zich hiervoor mee verantwoordelijk. Belangrijk is echter dat we met elkaar de energie vasthouden en elkaar de kans bieden om de onzekerheden, dilemma's en knelpunten die we tegen komen, te delen zodat we ze kunnen aanpakken. In 'Hoe houden we het vliegwiel op gang?' schetsen we hoe wij hier invulling aan geven.

VERBREIDING VAN DE BEWEGING

Wij hebben met een dwarsdoorsnede van alle belanghebbenden het actieplan gemaakt. Op de laatste dag van het werkatelier sloten zich nieuwe mensen aan. Het was prachtig om te zien dat zij het streefbeeld 2030 en uitvoeringsprogramma herkenden en onderschrijven. Het komt er nu op aan om de beweging verder te verbreden. Wij hebben er alle vertrouwen in dat dit actieplan en onze energie en inzet om iedereen volwaardig mee te laten doen, anderen inspireert en motiveert om zich aan te sluiten.

DOE MEE

Iedereen is van harte uitgenodigd mee te doen. Dat kun je simpelweg doen door aan activiteiten deel te nemen of contact te maken met mensen in je omgeving. Je kunt ook meedoen aan acties uit dit actieplan of door zelf een nieuw initiatief te starten. Meld je aan op www.volwaardigmeedoen.nl. Daar vind je ook nieuws en nieuwe initiatieven, lees je de activiteiten en resultaten van de werkgroepen, kun je eigen initiatieven en acties toevoegen en vind je partners die je nodig hebt. Ook zie je daar nieuwe bijeenkomsten aangekondigd. Sluit je aan en doe mee.

HISTORISCHE ONTWIKKELING IN VOGELVLUCHT

Dit actieplan is een onderdeel van de beweging naar een andere verhouding tussen de gemeente, inwoners en sociale verbanden in de dorpen en wijken. Dit is geen nieuwe ontwikkeling. De aanloop ligt al in de jaren '80 van de vorige eeuw, waarin de verzorgingsstaat onder druk kwam te staan. De 'participatiesamenleving' is hiervoor stap voor stap in de plaats gekomen.

VOOR WO II

Voor de Tweede Wereldoorlog was het gewoon dat je steun kreeg van je familie, de kerk en soms ook je werkgever als je die nodig had. De overheid had nog een hele beperkte rol. De samenleving was kleinschalig en gestructureerd georganiseerd.

JAREN '60: OPKOMST VAN DE VERZORGINGSSTAAT

Na de Tweede Wereldoorlog ontstaat een beweging waarbij de oude ondersteuningsverbanden minder vanzelfsprekend worden. De overheid vervangt steeds meer de onbetaalde en vanuit sociale verbanden georganiseerde activiteiten en ondersteuning door zorg en welzijnsdiensten verricht door beroepskrachten. Met de invoering van de Gezondheidswet (1956), de Ziekenfondswet (1964) en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (1967) komt de overheidsbemoediging met de volksgezondheid op gang. Vanzelfsprekende ondersteuning

door familie, de kerk en andere sociale verbanden verschuift richting de overheid met een stelsel van af te dwingen rechten op zorg en ondersteuning. De verzorgingsstaat is een feit. Dit versterkt de individualisering en de rol die familie en sociale verbanden hadden, raken steeds meer op de achtergrond.

NA DE JAREN '80: HERINRICHTING VAN DE SAMENLEVING

De toenemende invloed van de overheid gaat echter gepaard met steeds hogere kosten en een steeds verder doorgevoerde bureaucrativering om alles beheersbaar te houden. In de jaren tachtig van de 20e eeuw lopen we dan ook tegen de grenzen van de verzorgingsstaat aan. Zowel in geld als in resultaten. Het wordt te duur om op de oude weg verder te gaan en de 'leefwereld', de dagelijkse

leefomgeving van mensen raakt steeds meer uit beeld. Het wordt tijd om opnieuw invulling te geven aan de verzorgingsstaat. Om dit te bereiken combineert en integreert de overheid de daarop volgende decennia verschillende wet- en regelgevingen. De uitvoering ervan draagt zij steeds meer over aan marktpartijen en aan de gemeenten. Daarbij zien we twee ontwikkelingen. De overheid benadrukt de eigen verantwoordelijkheid van mensen en stimuleert de zorgzelfstandigheid. Zodat zij zelf meer aandacht kan besteden aan de mensen die de middelen en de zorg echt nodig hebben.

BEGIN 20E EEUW: DE ZORGZAME SAMENLEVING

Aan het begin van deze eeuw komt voor veel mensen het historisch gegroeide individuele recht op langdurige en onverzekerbare zorg te vervallen en doet de overheid een beroep op de 'zorgzame samenleving' als alternatief voor zorg door beroepskrachten. Het zelfoplossend en zelforganiserend vermogen van individuele mensen en van inwonerinitiatieven komt weer meer centraal te staan.

Eén van de nieuwe wetten die daarin een rol speelt, is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), die vanaf 2007 geldt. De Wmo is een hernieuwde roep om burgerschap. Burgerschap als begrip voor de actieve, betrokken burger, die een boodschap heeft aan de wereld, de stad, wijk en buurt waarin hij leeft. De burger die consumeert én mee doet door een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving en zich daar verantwoordelijk voor voelt.

De gemeenten komen bij de uitvoering van de Wmo in een nieuwe regisserende en faciliterende rol. Zij ondersteunt haar inwoners bij het zoveel mogelijk zelf vinden van oplossingen. Bij voorkeur dichtbij, in hun eigen omgeving, dorp of wijk. Wanneer dat nodig is, bieden beroepskrachten de noodzakelijke ondersteuning. Op deze manier geeft de gemeente haar inwoners compensatie voor beperkingen die zij ervaren bij hun dagelijkse levensverrichtingen en bij hun deelname aan het maatschappelijk leven.

NA 2015: DE PARTICIPATIE SAMENLEVING

In 2015 wordt de Wmo verder uitgebreid en krijgen gemeenten de volledige verantwoordelijkheid voor de langdurige zorg en voor de uitvoering van de Wet op de Jeugdzorg en de Participatiewet. Van iedereen die dat kan wordt gevraagd verantwoordelijkheid te nemen voor zijn of haar eigen leven en omgeving. Daarmee geeft de overheid verder vorm aan een bescheiden rol van de overheid en een sterke rol van de samenleving: de participatiesamenleving.

ONTWIKKELINGEN OM REKENING MEE TE HOUDEN

In de samenleving zijn veel ontwikkelingen te zien die relevant zijn als we ervoor willen zorgen dat iedereen volwaardig mee kan doen.

Steeds meer ouderen en mensen die chronisch ziek zijn, leven langer, voelen zich vaak gezond, hebben lang niet altijd beperkingen en doen vaak maatschappelijk mee. Een medische diagnose lijkt steeds minder van belang voor gezondheid en participatie. Het vermogen om je aan te kunnen passen en een eigen regie te voeren wordt steeds belangrijker. De meeste ouderen en mensen met een chronische ziekte houden liefst zelf de regie. Een deel van hen, met name ouderen, alleenstaanden en mensen met complexe problematiek of lichamelijke beperkingen, kan dat echter niet zonder hulp.

Internet en mobiele telefoons zijn volkomen geïntegreerd in het leven van veel mensen. Internet is een belangrijke bron van informatie. Social media bieden naast face-to-face contacten nieuwe vormen van contactlegging. Hiermee kunnen we op een snelle manier netwerken opbouwen en met elkaar communiceren.

Ouderen verhuizen relatief weinig, waardoor er sprake is van een scheve verdeling op de woningmarkt. Veel ouderen zijn geneigd pas laat hun woning aan hun veranderende woonbehoefte aan te passen.

Digitalisering en robotisering dragen bij aan verschuivingen op de arbeidsmarkt. De effecten worden verschillend beoordeeld. In de doemscenario's komt een grote groep mensen buiten het arbeidsproces staan. Anderen denken dat er veel nieuwe werkgelegenheid uit voort komt.

We vergrijzen, maar de nieuwe groep ouderen is vaak gezond, actief, mondig en goed opgeleid en beschikt over veel ervaring, kennis en deskundigheid.

De interesse voor de meer 'traditionele' vormen van vrijwilligerswerk lopen terug, Mensen hebben veel individuele keuzevrijheid en willen dat ook hebben. Door de toegenomen behoefte aan autonomie gaat de voorkeur van mensen uit naar deelname aan vrijwillige inzet, zonder een vaste binding. Mensen

willen zelf hun tijd en werkzaamheden kunnen indelen en niet het gevoel hebben gebonden te zijn of verplichtingen te hebben. Mensen hebben meer belangstelling gekregen voor (kortdurende) activiteiten in losse verbanden die minder intensief zijn en die tegemoet komen aan hun persoonlijke interesses en behoeften.

De nog altijd groeiende arbeidsparticipatie van vrouwen, maakt dat een aanzienlijke groep mensen minder vrije tijd heeft. Tweeverdieners, zeker als ze kinderen hebben, hebben weinig vrije tijd. Dit geldt vooral voor vrouwen die naast hun arbeidsparticipatie het grootste deel van de zorg voor gezin, hulpbehoevende familieleden of burens op zich nemen. Voor de zogenaamde 'sandwich-generatie', veertigers die hun (schoon)ouders verzorgen in combinatie met een baan en gezin, is het leven druk en hectisch. Ook onder andere groepen is de hoeveelheid vrije tijd beperkt, zoals studenten die onder een strenger studiefinancieringssysteem werken en werkenden met veeleisende banen. Voor senioren zijn bepaalde restricties beschikbaar. Van hen wordt echter verwacht dat zij langer doorwerken om de vergrijzing op te vangen.

Het klimaat verandert waardoor de opvang van nieuwe vluchtelingenstromen vaker nodig zal zijn. Het veranderende klimaat vraagt ook om verandering van ons energiegebruik, gekoppeld aan het feit dat er ook een einde komt aan de fossiele brandstoffen die we nu gebruiken voor de warmte in onze huizen. Dit stelt ons voor een flinke opgave de woningvoorraad, huur en particulier te verduurzamen. Hier gaat een positief effect vanuit voor de werkgelegenheid.

SINT-MICHIELSGESTEL 2030: IEDEREEN IS WAARDEVOL EN KAN VOLWAARDIG MEEDOEN

Hoe doe jij mee?

Hoe zorg je dat je mee kunt (blijven) doen?

Hoe zorg je dat iedereen mee kan doen?

Dit streefbeeld 2030 is het toekomstperspectief dat wij voor ogen hebben als het gaat om het samen leven in de dorpen, wijken en kernen van onze gemeente Sint-Michielsgestel. Een toekomstperspectief waarvoor wij ons samen met anderen in willen zetten en hard willen maken.

GELUK VOOR IEDEREEN...

Dat is waar het om draait. Dat klinkt soft en tegelijkertijd is het keihard. Want geluk voor iedereen is een hele opgave. Dat is wel waar we naar streven. Omdat als je gelukkig bent, je veel beter voor jezelf en voor anderen kunt zorgen. Wij kijken dan ook bij alles wat we doen of anderen daar gelukkiger van worden. Dit levert ons veel nieuwe inzichten op, waardoor we zaken vaak anders aanpakken dan voorheen.

NIEUWE VORMEN VAN VRIJWILLIGERSWERK ...

In onze dorpen en wijken hebben wij de gewoonte om aandacht te schenken aan elkaar en ervoor te zorgen dat iedereen mee kan doen. Ook als je nieuw in Nederland bent. Op buurt-, dorps- en wijkniveau

organiseren wij veel activiteiten. Iedereen is welkom. Jongeren, ouderen, gezinnen, mantelzorgers, clubs, verenigingen, inwonerinitiatieven, kerken en medewerkers van maatschappelijke organisaties en de gemeente zetten zich daar met plezier voor in. Kort of lang, in allerlei nieuwe vormen van vrijwilligerswerk. Als buurtgenoten kennen wij elkaar en helpen wij elkaar waar nodig. Veel mensen genieten dan ook van wat hun buurt, wijk of dorp allemaal te bieden heeft. Inwoners zetten hun (ervarings)-deskundigheid in om ervoor te zorgen dat het voor iedereen veilig en leefbaar is. De robotisering hielp ons een handje bij deze ontwikkeling. Werk heeft er een andere betekenis en status door gekregen. Je maatschappelijke inzet is van grotere waarde dan voorheen.

... ONTMOETINGSMOGELIJKHEDEN ...

Nieuwe ontmoetingsmogelijkheden spelen een belangrijke rol. Zoals de digitale ontmoetingsplaatsen voor vraag en aanbod. We ervaren het gemak van App's waarmee je laagdrempelig een vraag aan anderen kunt stellen, en tegelijkertijd kunt aangeven welke talenten jij hebt. Maar het gebeurt natuurlijk vooral in de echte ontmoetingen, bij mensen thuis, aan de tafel van 8, buiten in de buurt, in de gemeenschapshuizen nieuwe stijl, rondom inwonersinitiatieven, bij de Dorpstafels en Wijkpleinen, bij clubs en verenigingen. In die ontmoetingen leer je elkaar immers kennen en waarderen. Dit alles bij elkaar zorgt voor veel nieuwe verbindingen. Voor iedereen, dwars door generaties heen. Want iedereen kan wat voor een ander betekenen. Jong en oud.

... ZORGEN DAT IEDEREEN VOLWAARDIG MEE KAN DOEN

We zoeken mensen actief op en gaan in gesprek om te horen waar zij gelukkiger van worden. Daarbij komen we veel te weten. We hebben veel meer zicht op de onzichtbare eenzaamheid, armoede en ondersteuningsvragen in onze gemeenschap. Maar ook in de talenten en deskundigheid van mensen. We slagen er goed in om talenten, vraag- en aanbod in de buurt en alle initiatieven zichtbaar te maken via het digitale platform 'volwaardig meedoen'. Steeds meer mensen zijn hiermee vertrouwd en maken er gebruik van. Op deze wijze lukt het hen hun sociale netwerk te verbreden. Dit biedt kansen om te integreren. Wij zijn dan ook trots op het toegenomen zelfredend en zelforganiserend vermogen in onze gemeenschap.

IEDEREEN IS WIE HIJ/ZIJ IS

Iedereen is wie hij is, met zijn eigen behoeftes en mogelijkheden, talenten en dromen. Iedereen heeft anderen ook wat te bieden. Het denken in doelgroepen en indicaties hebben we dan ook verlaten. Wij ondersteunen anderen zodat zij zelf kunnen doen wat nodig is. Tenminste als dat mogelijk is. Door vanuit deze gedachte iedereen te benaderen, hebben veel mensen hun eigen kracht versterkt of hervonden. Anders denken over wat (on)mogelijk is en anders denken over de mensen die we tegenover ons hebben, heeft wel nogal wat voeten in de aarde. Elke dag weer ondervinden we hoe hardnekkig onze gewoontes en vooroordelen naar elkaar zijn. Inmiddels is het makkelijker om elkaar daarop aan te spreken. En dat gebeurt dan ook. Ondertussen zien we

mooie nieuwe ontwikkelingen. Zo is bijvoorbeeld de voorzitter van de voetbalclub in Berlicum een Eritrese vrouw.

WERKEN OP BASIS VAN VERTROUWEN EN RESPECT

Met de invoering van één toegangskloket voor reguliere zorg en ondersteuning en werk en inkomen zijn alle schotten vervallen. Het toegangskloket is er voor iedereen, van 0 – 100+. Normen en regels hebben we losgelaten. Daarvoor in de plaats is een aantal zorgvuldig gekozen kaders gekomen, die ruimte bieden om oplossingen te zoeken bij dat wat mensen zeggen nodig te hebben. Waar het kan gebruiken we eenvoudige vragen om helder te krijgen wat nodig is. In de praktijk van alle dag werken we met elkaar op basis van vertrouwen en respect. Dit heeft het mogelijk gemaakt het aantal formulieren en de verantwoording van ieders inzet drastisch terug te brengen.

Vragen:

- Wat wil ik bereiken
- Waar kan ik zelf voor zorgen
- Wat heb ik verder nodig

VAN ORGANISATIES NAAR ORGANISEREN

In onze wijken en dorpen is het de gewoonste zaak om met alle partijen die er actief zijn, samen te werken. Het centraal stellen van onze leefwereld zorgt ervoor dat onze focus nu ligt op het belang van de inwoners in de wijk. Dit heeft grote impact op ons allemaal gehad. Om het met een mooie metafoer te zeggen: ieder van ons speelt niet meer

in zijn eigen zandbak, maar speelt mee op de zandvlakte. Dit betekent dat we in gelijkwaardig in wisselende teams samen werken, vanuit de deskundigheid en bijdrage die iedereen te bieden heeft. Wie je bent of wat je achtergrond is, iemand uit het sociale netwerk, vrijwilliger, clublid, ondernemer, medewerker van een zorg- of welzijnsinstelling, wooncorporatie, gemeente, etc. doet er in principe niet toe. Het gaat erom dat we voor iedereen een veilige en uitnodigende leefomgeving creëren en dorps- en wijkbewoners zo goed mogelijk ondersteunen bij wat hen op eigen kracht (nog) niet lukt. Mooie bijkomstigheid is dat door deze nieuwe vormen van samenwerken er veel meer samenhang is ontstaan in allerlei initiatieven.

INTEGRALE BEKOSTIGING

Anders werken heeft natuurlijk ook gevolgen voor de wijze waarop we de budgetten organiseren. Vaste, geormerkte geldstromen bestaan niet meer. In plaats daarvan werken we met ontschotte budgetten. Dat kan ook omdat we steeds beter inzicht hebben in wie er in onze wijken en dorpen wonen, wat hun behoeftes zijn en hoe deze zich ontwikkelen. Zorg en ondersteuning wordt in de wijken en dorpen georganiseerd, door de wisselend samengestelde teams waar we net over spraken. Mensen en huishoudens die langdurige zorg nodig hebben, krijgen wat bij hun situatie past. Dat geldt ook voor de financiering ervan. De aanvraag en verantwoording is een stuk eenvoudiger geworden. We werken immers op basis van vertrouwen en respect met elkaar.

EEN MIX AAN (WOON)RUIMTE

Naast al deze ontwikkelingen in de sociale omgeving is er ook een en ander in de gebouwde omgeving veranderd. Deze werelden zijn steeds meer met elkaar verweven. Ons maatschappelijk vastgoed zetten we veel flexibeler in. Veel activiteiten hebben gewoon ruimte nodig. We hebben goed nagedacht hoe we alle activiteiten door een slimme combinatie van functies voor iedereen makkelijk vindbaar, bereikbaar en toegankelijk kunnen maken en ook nog eens betaalbaar. De Moerkoal was daar een mooi eerste voorbeeld van. Ook in de woonomgeving zijn we meer gaan mixen. De keus om maar eens te gaan experimenteren met het sociaal splitsen van woningen heeft veel nieuwe mogelijkheden geschapen. Meer-generatie woningen zie je steeds vaker ontstaan. Een andere verandering is dat mensen eerder oog hebben voor het levensloopbestendig maken van hun woning. Daarbij omarmen zij voor het gemak ook andere maatregelen die hun woning toekomstbestendig maken, zoals zonnepanelen en domotica. Een gemeentelijke stimuleringsregeling voor duurzaamheid en langer thuis wonen heeft dit proces op gang gebracht.

HET UITVOERINGSPROGRAMMA

HET UITVOERINGSPROGRAMMA

Ervoor zorgen dat iedereen volwaardig mee kan doen, is geen project maar een beweging. Het is een continu proces van samen zoeken, uitproberen en afstemmen hoe we iedereen, jong en oud, met en zonder beperking, oude en nieuwe Nederlanders daadwerkelijk laten meedoen. Het is stapsgewijs samen vormgeven en bouwen aan de samenleving in al haar facetten. Zo'n samenleving is nooit af. Meestal kunnen we ook pas achteraf bepalen welke successen we hebben bereikt. Want de samenhang in wat iedereen doet en de onderlinge verwevenheid van de verschillende activiteiten is groot. Voor het bereiken van resultaten is het dan ook belangrijk dat we met zijn allen een leerproces ingaan, waarin we concreet aan de diverse activiteiten werken, regelmatig met elkaar bekijken waar we staan en bespreken tegen welke dilemma's en knelpunten ieder van ons aanloopt, dan dat we werken aan de hand van SMART-geformuleerde projecten. Daar leent dit vraagstuk zich niet voor.

Waar het om gaat, is dat we met zijn allen een leerproces ingaan, waarin we concreet aan de diverse activiteiten samen werken, regelmatig met elkaar bekijken waar we staan, bespreken tegen welke dilemma's en knelpunten ieder van ons aanloopt en verkennen wat ervoor nodig is om deze op te lossen. Om daar vervolgens weer mee aan de slag te gaan.

Willen we de ambities zoals beschreven in het streefbeeld 2030 verwezenlijken, dan staan wij voor een aantal, met elkaar samenhangende opgaven:

- Iedereen volwaardig mee laten doen
- Nieuwe ontmoetingsmogelijkheden
- Inzet van ervaringsdeskundigen
- Anders organiseren
- Een mix aan (woon)ruimte
- Een toegankelijke openbare ruimte
- Meten is weten

Deze opgaven werken wij hierna uit.

IEDEREEN VOLWAARDIG MEE LATEN DOEN

Wanneer iedereen in staat is om mee te doen om zijn eigen talenten en kracht volledig te benutten, dan is geen enkele uitdaging te groot. Doel is dan ook zoveel mogelijk mensen te bereiken, horen wat hun behoeftes en talenten zijn om gezamenlijk te bekijken hoe zij deze in kunnen zetten en mee kunnen doen. Dat geldt voor thuiszitters, nieuwkomers / statushouders, jongeren en ouderen, mensen met en zonder beperking.

Veel mensen, jong en oud, doen al mee in de dorpen en wijken. Anderen zien weinig mogelijkheden om zich ten dienste van de samenleving in te zetten. Veel van hen, jong en oud, voelen zich eenzaam. Daarmee blijven talenten onbenut en missen mensen zingeving en voldoening, wat effect heeft op hun gezondheid, welzijn en geluk. Het is dan ook belangrijk dat we wegen vinden om iedereen te bereiken. Maar ook dat we nieuwe vormen vinden waarmee iedereen op zijn eigen wijze kan deelnemen en positief kan bijdragen aan het samen leven in de dorpen en wijken.

We bouwen verder op de ingeslagen weg met de aanpak van eenzaamheid, het achter de voordeur komen en de (multidisciplinaire) samenwerking tussen professionals en vrijwilligers die in de afgelopen jaren is opgebouwd.

UITVOERINGSAGENDA

- Ontwikkelen signaleringssysteem voor eenzaamheid en onbenut talent
- Welzijn op recept
- Ontwikkelen van nieuwe (inclusieve) activiteiten waaraan iedereen kan deelnemen en positief kan bijdragen aan de samenleving
- Vernieuwing van het vrijwilligerswerk
- Een moderne, voor iedereen toegankelijke sociale kaart.

ACTIES

- Vormen van teams in wijken en dorpen die eenzaamheid en onbenut talent signaleren, en mensen actief benaderen en ondersteunen bij integratie
- Bezoek achter de voordeur
- Bijna Thuis Huis met palliatieve zorg voor mensen in hun laatste levensfase
- Talenten App
- Activiteiten gericht op de verbinding van jongeren en ouderen
- Trainen van buurtverbinders
- Organiseren van tafels van 8
- Actief benaderen van statushouders om talenten en ambities voor de toekomst te pijlen
- Organiseren van vrijwilligerswerk, stage- en werkplekken voor statushouders
- Ontwikkelen van een praktijk/werkatelier voor iedereen
- Nieuwe maatschappelijke stages.

BETROKKENEN

- Dorps- en wijkbewoners
- Met elkaar, voor mekaar
- Dorpstafels, wijkplein
- Dorp- en gemeenschapshuizen
- Ervaringsdeskundigen
- Kledingbank
- Vluchtelingenwerk
- Onderwijs
- Wijkmakelaars
- KBO's
- Vrijwilligerspunt
- Bint welzijn
- Juvans
- Kentalis
- Zorggroep Elde
- Laverhof
- Vivent
- WSD-groep
- Zonnebloem
- Sociaal team
- Huisartsen
- SHV
- Bureau Jeugd en Gezin
- Schuldhulpverlening
- Wooncorporaties
- Gemeente

NIEUWE ONTMOETINGSMOGELIJKHEDEN

Het is voor iedereen belangrijk dat onze wijken en dorpen leven. Daarom zijn er uiteenlopende ontmoetingsplaatsen met activiteiten, die aansluiten bij de behoeftes van jong en oud, met en zonder beperking. Iedereen krijgt daarmee de kans om actief aan het leven in het dorp of de wijk mee te doen en zo zijn sociale netwerk te verbreden. Dit heeft een positief effect op ieders gezondheid en welzijn, op het zelfreddend vermogen en op de leefbaarheid.

De basisinfrastructuur om elkaar te ontmoeten is in de gemeente al volop aanwezig. Zo zijn er gemeenschaps- en dorpshuizen, de dorpsstafels en wijkpleinen, de verzorgingshuizen, moestuinen, bankjes in de openbare ruimte, speeltuinen, kantines van sportverenigingen, scholen, horeca en winkelveorzieningen. Onzedorpsstafel.nl biedt een digitale ontmoetingsplaats voor het aan elkaar verbinden van vraag en aanbod van hulp en diensten.

Waar we nog te weinig zicht op hebben, is of de vraag naar ontmoetingsmogelijkheden en het aanbod aan activiteiten voldoende is en past bij de wensen en behoeftes in de wijken en dorpen.

UITVOERINGSAGENDA

- Integrale aanpak fysiek en sociaal domein
- Aanpassen van het aanbod op geïnventariseerde vraag (fysiek en digitaal)
- Zorgen voor (financieel) laagdrempelige en vrij toegankelijke accommodaties
- Mixen van wonen en maatschappelijke voorzieningen.

ACTIES

- Peilen aanwezige behoefte
- Creëren experimenteerruimte
- Flexibele inzet bestaand vastgoed voor wonen en maatschappelijke activiteiten
- Door ontwikkelen digitaal ontmoetingsplatform

BETROKKEN PARTIJEN

- Dorps- en wijkbewoners
- Bewoners initiatieven
- Digitaal platform Onzedorpstafel.nl
- Dorps- en gemeenschapshuizen
- Wijkmakelaars
- Gemeente
- ZenZo maatschappelijk vastgoed

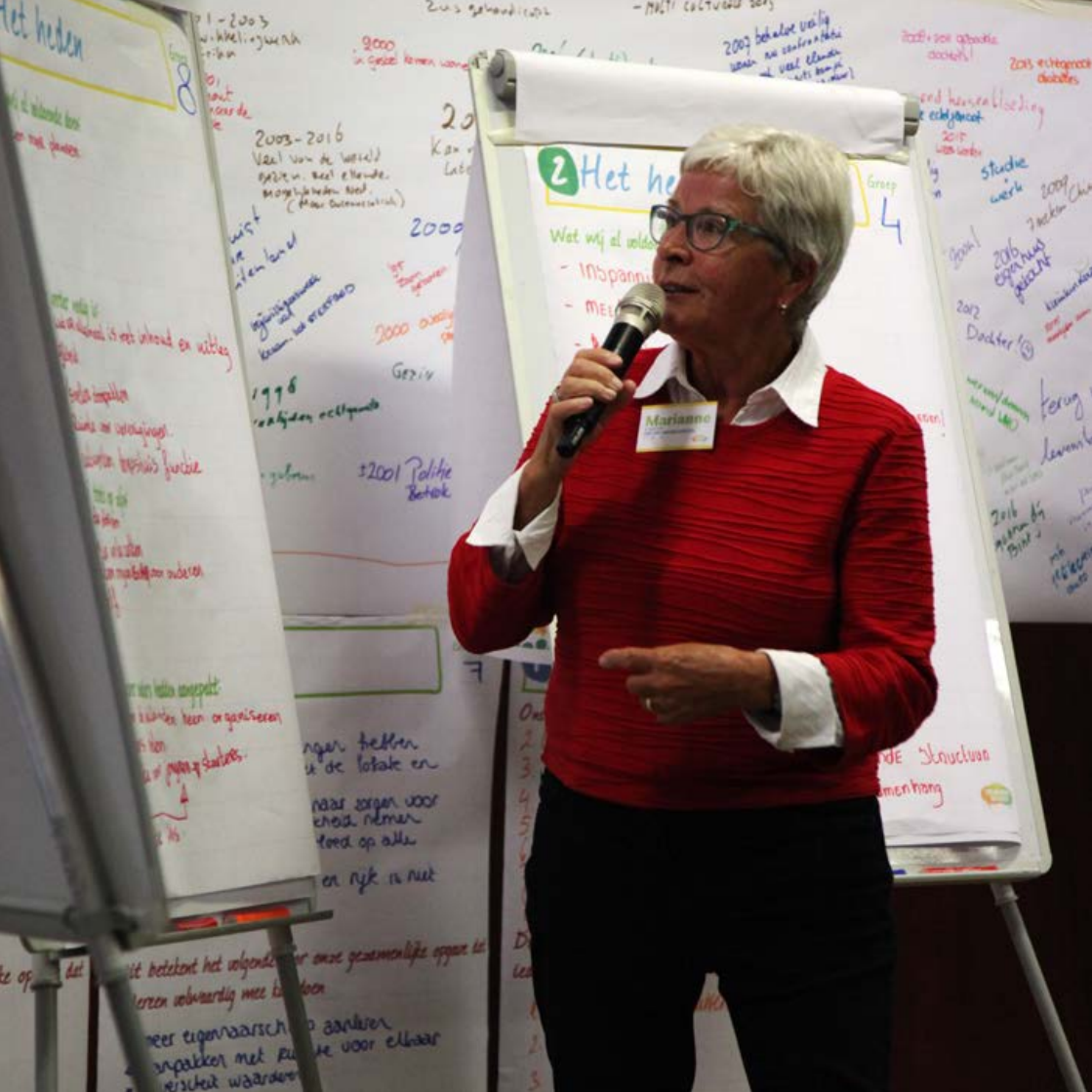
INZETTEN VAN ERVARINGSDESKUNDIGEN

Ervaringsdeskundigen dragen bij aan vernieuwing doordat zij vaak vanuit een heel ander perspectief kijken, namelijk hun dagelijkse leefwereld. Het heeft ook een belangrijke meerwaarde voor de ervaringsdeskundige zelf doordat zij hun deskundigheid actief kunnen inzetten. Dit zorgt voor nieuwe vormen van participatie en ondersteuning. Met de inzet van ervaringsdeskundigen valt er veel te ontdekken, uit te proberen, te leren en te vernieuwen. Het kan overal, zoals bij de inrichting van de openbare ruimte, vernieuwing van de zorg, maatschappelijke ondersteuning en welzijn, van het onderwijs, voor werk en schuldhulpverlening.

In de gemeente Sint-Michielsgestel is nog weinig ervaring opgedaan met de inzet van de kennis van ervaringsdeskundigen in praktijk en beleid. Het moment is daar om daar verandering in aan te brengen.

UITVOERINGSAGENDA

- Structurele betrokkenheid van ervaringsdeskundigen op diverse domeinen, zoals de inrichting van de openbare ruimte, zorg, maatschappelijke ondersteuning en welzijn, onderwijs, schuldhulpverlening.

ACTIES

- Benaderen van mensen die hun ervaringsdeskundigheid willen inzetten
- Vormen van een brigade
- Scholing
- Samenwerking organiseren met betrokken (cliënt)organisaties
- Experimenteren en leren
- Structurele verankering van de inzet van ervaringsdeskundigheid

BETROKKENEN

- Ervaringsdeskundigen
- Cliëntorganisaties
- Gemeente
- KBO's
- Sociaal team / Bureau Jeugd en gezin / Werk en inkomen
- Toegangsloket
- Zorg- en welzijnsorganisaties
- Onderwijs
- Schuldhulpverlening
- WSD-groep
- Maatschappelijk werk en dienstverlening

ANDERS ORGANISEREN

Om iedereen volwaardig mee te laten doen is het nodig dat we anders denken, doen, organiseren en financieren. Dat geldt voor iedereen: bewoners, vrijwilligers, beroepskrachten, management, bestuurders en politici. We zetten dan ook in op een cultuurverandering waarbij eigen kracht, en actieve rol van informele netwerken, wederkerigheid, zelfredzaamheid en participatie leidend zijn. Dit doen we in de vorm van een (ontkokerde) samenwerking van alle betrokken partijen op basis van de leefwereld van de inwoners in de dorpen en wijken.

Na de decentralisaties is de basisinfrastructuur ingericht. Het is nu tijd om de tweede stap te zetten met een andere organisatie van de ondersteuning. Hier hoort een wijk/dorpsgerichte samenwerking van wonen, welzijn en zorg bij met een actieve betrokkenheid en deelname van dorps- en wijkbewoners.

Nieuwe structuren, zoals een wijkteam, een toegangskloet en een integraal budget zijn, als we daar echt voor gaan staan, relatief eenvoudig te organiseren. Het anders doen, het denken vanuit de leefomgeving van alle betrokken inwoners en vanuit het willen bijdragen aan hun geluk, vraagt echter om meer. Daarvoor is het belangrijk een lerende omgeving te creëren waar iedereen aan deelneemt, die actief is in onze wijken en dorpen.

UITVOERINGSAGENDA

- Organiseren van een experimenterende, lerende omgeving ter ondersteuning van de lokale transformatie opgave
- Aanpassen van bestaande werkwijzen.

ACTIES

- Bezoek aan reeds lopende experimenten in andere gemeenten (zoals proeftuin de Ruwaard in Oss)
- Inrichten experimenteerruimte

BETROKKENEN

- Gemeente
- Adviesraad sociaal domein
- Dorps- en wijkbewoners en -initiatieven
- Cliëntorganisaties en ervaringsdeskundigen
- Zorg- en welzijnsinstellingen
- Maatschappelijk werk en dienstverlening
- Onderwijs
- Wooncorporaties

EEN MIX AAN (WOON)RUIMTE

Het is belangrijk dat iedereen zich veilig en comfortabel in zijn huis en in zijn woonomgeving kan voelen. Ook als je ouder wordt, minder goed ter been raakt of als om een andere reden veiligheid en toegankelijkheid een belangrijke rol spelen. Duurzame en levensloopbestendige woningen en levendige, voor iedereen veilige en toegankelijke buurten, dorpen en wijken met passende voorzieningen zorgen daarvoor.

Veranderingen in de langdurige zorg en de energietransitie plaatsen ons voor grote uitdagingen op het gebied van wonen. Op dit moment voldoet de woningvoorraad niet aan de bestaande behoefte, is er sprake van een scheve woonruimteverdeling en zijn veel woningen onvoldoende levensloopbestendig en duurzaam. Dit geldt voor de huursector en de particuliere sector. Ook de openbare ruimte is niet voor iedereen even veilig en toegankelijk en nodigt niet altijd uit voor ontmoeting.

UITVOERINGSAGENDA

- Stimuleren van levensloopbestendig en duurzaam maken van huur- en koopwoningen
- Sociaal splitsen van woningen
- Ontwikkelen van meer generatie woningen
- Mixen van wonen en welzijnsactiviteiten bij nieuwbouw

ACTIES

- Creëren van experimenteeruimte
- Experimenteren met sociale woningsplitsingen
- Stimuleringsregeling voor duurzaamheid en langer thuis wonen
- Campagne levensloopbestendig wonen, waarbij de woonskans vanuit de ouderenorganisaties een prominente rol vervullen

BETROKKENEN

- Bewoners
- KBO's
- Met elkaar voor elkaar
- Gemeente
- Wooncorporaties
- Wijkmakelaars

EEN TOEGANKELIJKE OPENBARE RUIMTE

Meedoen betekent ook je veilig en comfortabel voort kunnen bewegen in de openbare ruimte. Voor mensen met beperkingen zijn met name de trottoirs en de oversteken van belang als zij aangewezen zijn op rollators, rolstoelen of andere hulpmiddelen. Ook de toegankelijkheid van openbare gebouwen is uitermate belangrijk. Dat geldt voor maatschappelijk vastgoed, zoals gemeenschapshuizen en sportaccommodaties, maar ook voor bijvoorbeeld winkels of horeca. Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met beperkingen verlangt ook inzet op dit terrein van gemeenten, ondernemers en andere betrokkenen.

UITVOERINGSAGENDA

- Structurele aandacht voor een veilige, toegankelijke en comfortabele inrichting van de openbare ruimte, (looproutes, rust- en ontmoetingsplekken) voor mensen met een beperking
- Aanpassing gemeentelijk verkeers- en vervoerplan
- Voor iedereen toegankelijke gebouwen, horeca en winkels

ACTIES

- Wijkschouw i.s.m. ervaringsdeskundigen om acute problemen bij met name trottoirs aan te melden en op te lossen
- In de jaarlijkse schouw van wegen naast de technische vereisen ook de toegankelijkheid mee te beoordelen
- De ontwerpeisen voor de openbare ruimte aan te scherpen met het oog op toegankelijkheid i.s.m. ervaringsdeskundigen en dit vast te leggen in het nieuwe GVVP
- Gemeentelijk vastgoed wordt op toegankelijkheid beoordeeld
- Een campagne vanuit ervaringsdeskundigen gericht op ondernemers om toegankelijkheid van winkels en horeca te bevorderen

BETROKKEN PARTIJEN

- Ervaringsdeskundigen
- Wijkmakelaars
- Gemeente
- Horeca ondernemersverenigingen

METEN IS WETEN

Wat belangrijk is, is dat wij zicht hebben op de uitgangssituatie. Daarvoor voeren wij in 2018 een 0-meting uit in de vorm van een gebiedsanalyse, die een beeld geeft van de uitgangssituatie in onze dorpen en wijken. Harde en zachte gegevens maken deel uit van deze gebiedsanalyse, zoals feitelijke gegevens (CBS, gemeente) en prognoses van de demografische ontwikkeling en zorgvraag. Maar ook het aanbod aan activiteiten, voorzieningen en diensten, het maatschappelijk vastgoed, de samenstelling van de woningvoorraad en andere relevante gegevens. Daarnaast maken we gebruik van meer zachte gegevens uit bijvoorbeeld de GGD Gezondheidsatlas.

ACTIES

- Verkennen van bronnen
- Gebiedsanalyses samenstellen

BETROKKENEN

- Inwoners
- Gemeente
- Wijkteam
- Wijkmakelaars
- Zorg- en welzijninstellingen
- GGD Hart voor Brabant

HOE HOUDEN WE HET VLEIOWIEL OP GANG?

Dit actieplan is op een andere wijze tot stand gekomen dan tot dusver gangbaar was. Het is een plan dat door alle betrokkenen gezamenlijk is gemaakt in een meerdaags werkatelier. Het heeft dan ook niet een maar vele eigenaren. Dat heeft consequenties voor het vervolg. Een belangrijke vraag daarbij is Hoe houden we het vliegwiel op gang?

EIGENLIJK IS ER AL VOLOP BEWEGING

Veel acties die in dit plan staan, waren al als idee aanwezig, zaten al in de pijplijn of werden voor een deel al uitgevoerd. Alle acties en ideeën zijn op eigen initiatief ingebracht. Ze staan nu volop in de schijnwerpers. Meerdere partijen hebben zich aangemeld om met de acties aan de slag te gaan en zijn zelfs al bezig. Wij hebben er dan ook alle vertrouwen in dat de uitvoering min of meer vanzelf op gang komt. Wat we nastreven is bekend, de ideeën zijn er, actiepunten liggen er, mensen weten wat hen te doen staat en hebben laten weten dat ook te gaan doen. Daarbij zal iedereen op zoek gaan naar partijen die noodzakelijk zijn in de uitvoering, maar nu nog niet zijn aangesloten. Biedt dat ook garanties dat het allemaal vanzelf gaat? Dat alle voorgenomen acties ook worden uitgevoerd? Dat niet. Maar de kans is wel groot. We merkten tijdens het de laatste dag van het werkatelier al dat het streefbeeld en de acties tot nieuwe energie en verbindingen leiden.

VLIEGWIELGROEP

Ondertussen weten we ook dat het belangrijk is dat er een groepje is dat zich verantwoordelijk voelt voor het proces. Dat ervoor zorgt dat het vliegwiel op gang blijft en voorkomt dat iedereen op eilandjes blijft opereren. Kortom een groepje dat zorgt voor het open platform dat we met elkaar hebben gecreëerd, waarin we met en van elkaar leren en samen werken. Een coördinerend groepje dat regelmatig ontmoetingen organiseert, informatie- en kennisuitwisseling stimuleert, het mogelijk maakt dat knelpunten die om een oplossing vragen met de juiste mensen worden besproken, acties blijft volgen en zorgt dat nieuwe ontwikkelingen en de actualiteit van het streefbeeld in zicht blijft. De Vliegwieltgroep die is gevormd, gaat zich daarvoor inzetten.

Of iedereen zich ook voor de samenhang tussen de diverse opgaven verantwoordelijk voelt en elkaar daarop ook durft aan te spreken, wordt zichtbaar in de ontmoetingen (WerkCafé 's, themabijeenkomsten, werkateliers). Maar we weten inmiddels dat het in een veilige, open sfeer en grote betrokkenheid van iedereen eenvoudig is elkaar op de hoogte te houden, ons met elkaar te verbinden en waar nodig om steun te vragen.

ROL VAN DE GEMEENTE

Als gemeente hebben wij het initiatief voor de beweging naar Volwaardig meedoen door iedereen genomen. Wij voelen ons er dan ook mee voor verantwoordelijk dat het vliegwiel op gang blijft. Gaan wij dan sturen op alle mooie intenties in de vorm van acties? Nee. Wij zijn gelijkwaardige deelnemer binnen de diverse initiatieven in de samenleving. Wij zijn

ons er terdege van bewust dat sturing op de uitvoering van alle acties vanuit een dergelijke rol niet gaat lukken. Waar wij wel op sturen is het streefbeeld 2030 als kader voor ieders handelen. Wij sluiten daarbij aan op de energie die er in de samenleving is, faciliteren daarbij passende initiatieven door aan te jagen, kennis en expertise te delen, slimme financiering mogelijk te maken. Welke initiatieven wij precies faciliteren en in welke vorm is afhankelijk van wat op dat moment nodig is, welke ontwikkelingen zich voordoen en de uitkomsten van de gangbare politieke besluitvorming.

MEEBEWEGEN

Wat in elk geval belangrijk is, is dat wij met elkaar flexibel zijn. Tussen nu en 2030 kan nog veel gebeuren. Laten wij daarop meebewegen en er ons tegelijkertijd niet door gevangen houden. We weten waar we naartoe willen. De richting is bepaald. Het is nu belangrijk dat we de eerste stappen zetten en op weg gaan. Met de kennis van nu. De Vliegwieltgroep ondersteunt waar nodig en zoekt bewust naar kansen op verbinding.

WIL JE JE BIJ DE BEWEGING AANSLUITEN?

Je bent van harte welkom. Meld je aan op www.volwaardigmeedoen.nl onder het thema Volwaardig meedoen. Daar vind je nieuws en nieuwe initiatieven, lees je de activiteiten en resultaten van de werkgroepen, kun je eigen initiatieven en acties toevoegen en vind je partners die je nodig hebt. Ook zie je daar nieuwe bijeenkomsten aangekondigd. Sluit je aan en doe mee.

ACTIES - IN HET KORT

Aan het eind van het werkatelier formuleerden alle aanwezigen acties, die zij al in gang hebben gezet dan wel op korte termijn op zich nemen.

Iedereen volwaardig mee laten doen

ZOVEEL MOGELIJK MENSEN BEREIKEN EN STIMULEREN MEE TE DOEN

ACTIE

- Actief mensen benaderen mee te doen
- Creëren van vrijwilligersplekken en werkplekken
- Mensen verhalen laten vertellen over hun talenten
- Ontwikkelen van een voor iedereen toegankelijke sociale kaart

INITIATIEFNEMERS

- Vluchtelingenwerk, inwoners

MENSEN LEREN KENNEN DIE NIET IN BEELD ZIJN EN KWETSBAAR ZIJN

ACTIE

- Signaleringsysteem opzetten
- Inwoners breed informeren, inventariseren wie bekend zijn bij diverse organisaties, huisartsen, sociaal team, Bureau jeugd en gezin, schuldhulpverlening, en anderen
- Bezoek achter de voordeur 70+.

INITIATIEFNEMERS

- Opvanghuis Berlicum, Vivent, Juvans, Bint Welzijn, KBO's

EENZAAMHEID UIT DE WIJK HALEN IN GESTEL-WEST

ACTIE

- Wijkplein activiteiten

INITIATIEFNEMERS

- Wijkplein

VERSTERKING VAN DE VERBINDING OP BUURT EN WIJKNIVEAU

ACTIE

- Werven van buurtverbinders
- Trainen van buurtverbinders

INITIATIEFNEMERS

- Bint Welzijn, wijkmakelaars

MEER JEUGD BETREKKEN EN IN CONTACT BRENGEN MET OUDEREN GEBRUIK MAKEN VAN TALENTEN VAN JONGEREN

ACTIE

- Inventariseren van de omvang van de groep jeugdigen
- Voorbeelden zoeken waar jong en oud vanzelfsprekend in Sint-Michielsgestel bij elkaar komen
- Maatschappelijke stages vormgeven
- Koppelen aan eetprojecten van onder andere Kentalis en Compass

INITIATIEFNEMERS

- Dorpstafel, ZenZO MV, Adviesraad Sociaal Domein, inwoners, Bint Welzijn, wijkmakelaars, Gemeente

RUIMTE GEVEN AAN JEUGD IN DE KNEL

ACTIE

- Ontwikkelen van praktijkruimte / werkatelier waar de jeugd kan sleutelen, klussen, etc.

INITIATIEFNEMERS

- Bint Welzijn, Kentalis

MEER INZICHT IN EN INZETTEN VAN AANWEZIG TALENT

ACTIE

- Ontwikkelen van een talenten App

INITIATIEFNEMERS

- Dorpstafel, WSD-groep, Wooncorporatie Kleine Meierij

MEER GEBRUIK VAN KLEDINGBANK

ACTIE

- Versterking van contacten met uitkeringsinstanties en andere relevante organisaties
- Leren van andere kledingbanken

INITIATIEFNEMERS

- Kledingbank, Wijkplein

Creëren van nieuwe ontmoetingsmogelijkheden

TAFEL VAN 8: SAMEN ETEN IN DE BUURT

ACTIE

- Opzetten van pilot
- In 2018: 25 tafels van 8 met gezamenlijke jaarafsluiting

INITIATIEFNEMERS

- Met elkaar voor mekaar, Cello, Gemeente

BETERE AANSLUITING VAN VRAAG EN AANBOD MAATSCHAPPELIJK VASTGOED

ACTIE

- Flexibele inzet van maatschappelijk vastgoed: bij een goed idee is er geld
- Creëren van een vindplaats voor maatschappelijke initiatieven om maatschappelijke behoefte in beeld te krijgen
- Integrale aanpak van fysiek en sociaal domein
- Creëren van experimenteerruimte

INITIATIEFNEMERS

- Wijkmakelaars, Gemeente

OPEN DIGITAAL PLATFORM VOLWAARDIG MEEDOEN

ACTIE

- Ontwikkelen van een open ontmoetingsplatform met alle initiatieven en activiteiten gekoppeld aan Volwaardig meedoen

INITIATIEFNEMERS

- Gemeente, Met elkaar voor mekaar, Bint Welzijn

Inzet van ervaringsdeskundigen

KENNIS VAN ERVARINGSDESKUNDIGEN STRUCTUREEL INZETTEN

ACTIE

- Samenstellen database
- Scholen ervaringsdeskundigen
- Inzet ervaringsdeskundigen

INITIATIEFNEMERS

- Chantal Beurskens, Bin Berlicum, Ger Jan Bömer, Gemeente

Anders organiseren

GEKANTELTE WIJKZORG 2020

ACTIE

- In aanvulling op het project 'Van transitie naar transformatie' (Gemeente in samenwerking met Boxtel en Haaren) werken aan een verschuiving van voorzieningendenken naar werken vanuit de leefwereld van inwoners ('wat wil ik bereiken', 'wat kan ik, wat heb ik nodig')
- Oriënterend werkbezoek aan proeftuin De Ruwaard in Oss

INITIATIEFNEMERS

- Gemeente, KBO, Laverhof, Juvans, Cello, Bint Welzijn, Vivent, zorggroep Elde, Adviesraad Sociaal Domein

Een mix aan (woon)ruimte

DE JUISTE ZORG EN HULPMIDDELEN

ACTIE

- Hoe creëren we vrije ruimte voor het meebepalen van de inrichting van je zorg, de keuze voor zorgverleners en de juiste hulpmiddelen

INITIATIEFNEMERS

- Ervaringsdeskundigen, Gemeente

WONEN DAT WELZIJN EN PARTICIPATIE DIENT

ACTIE

- Gemixed wonen mogelijk maken bij nieuwbouw en in bestaande omgeving

INITIATIEFNEMERS

- Dorpstafel, Gemeente, Wooncorporatie Kleine Meierij en Huis en Erf, werkgroep Veilig Verkeer, Adviesraad Sociaal Domein, raadslid

MEER-GENERATIE WONINGEN IN EEN PASSENDE OMGEVING

ACTIE

- Uitwerken van ideeën
- Creëren van experimenteerruimte
- Sociaal splitsen van woonruimte

INITIATIEFNEMERS

- Gemeente, raadslid, inwoners

BIJNA THUIS HUIS

ACTIE

- Ontwikkeling van een hospice in de vorm van een Bijna thuis huis

INITIATIEFNEMERS

- Bestuur Bijna Thuis Huis

Een toegankelijke openbare ruimte

ALLE FIETSERS, VOETGANGERS, ROLLATORS, ROLSTOLEN, SCOOTMOBIELS VEILIG OVER STRAAT

ACTIE

- Toegankelijkheid opnemen in jaarlijkse wegenschouw
- Kwaliteitseisen toegankelijkheid actualiseren in gemeentelijk verkeers- en vervoersplan

INITIATIEFNEMERS

- Gemeente, VVN, ervaringsdeskundigen, werkgroep Veilig verkeer

VOOR IEDEREEN GEMAKKELIJK TOEGANKELIJKE GEBOUWEN

ACTIE

- - Doorlichting en aanpassing alle openbare gebouwen
- - Campagne gericht op detailhandel en horeca

INITIATIEFNEMERS

- - Gemeente, ervaringsdeskundigen

Metten is weten

GERICHT BEZIG KUNNEN ZIJN OP BASIS VAN KWANTITATIEVE GEGEVENS

ACTIE

- 0-meting 2018
- Beschikbare harde en zachte data inventariseren (o.a Gezondheidsatlas GGD) Summerschool

INITIATIEFNEMERS

- Inwoners, Gemeente, wijkmakelaar, GGD Hart voor Brabant

